

คำนำ

“โอวาทธรรม พระครูพิทักษ์คำสอนวงศ์” ฉบับนี้ จัดพิมพ์ขึ้นเนื่องในโอกาสวันมาฆบูชา ๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ เป็นที่ระลึกในพิธีหล่อหลวงพ่อกันใจ ณ วัดไตรรงค์วิสุทธิธรรม เพื่อเป็นพุทธบูชาธรรมบูชา สังฆบูชา และ เป็นอาจารย์บรูชาน้อมสักการะแด่หลวงพ่อบุญอาจารย์ใหญ่ ที่ท่านตั้งมั่นเผยแผ่พระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อร่วมสืบสานพระพุทธานุภาพให้สืบต่ออภังกรอยู่ได้ครบ ๕๐๐๐ ปี ธรรมเทศนาของหลวงพ่อกันใจ เป็น “ภาษาใจ ภาษาธรรม” เป็นถ้อยคำเรียบง่าย แต่มีความหมายลึกซึ้ง เปี่ยมพลัง ถ่ายทอดตรงลงไปจิตใจของศิษย์ ซึ่งศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ได้น้อมรับนำมาปรับใช้กับชีวิตของตนจนเห็นผล มีความก้าวหน้าทั้งทางธรรมและทางโลกเป็นที่ประจักษ์ด้วยเหตุนี้ ทางคณะศิษย์วัดไตรรงค์วิสุทธิธรรม จึงได้รวบรวมโอวาทธรรมของหลวงพ่อกันใจ เทศน์โปรดไว้ในวาระต่างๆ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่ศิษย์ใหม่ และญาติธรรมที่ยังไม่เคยได้ฟังธรรมจากหลวงพ่อกันใจ ได้มีโอกาสเข้าถึงธรรมอันวิสุทธิเช่นนี้ โดยทั่วกัน กุศลใดพึงมีพึงได้จากธรรมทานครั้งนี้ คณะศิษย์ทั้งหลายและผู้จัดทำทุกฝ่าย ขออาราธนาบารมีคุณพระศรีรัตนตรัย ได้น้อมนำบุญกุศลดังกล่าว ถวายแด่หลวงพ่อกันใจ พระครูพิทักษ์คำสอนวงศ์ เป็นอาจารย์บรูชบูชา ด้วยจิตน้อมมหัตถ์บุญบูชาในคุณความดีของพ่อแม่ครูอาจารย์ ผู้ซึ่งเป็น “บุคคลที่ควรบูชาสักการะ” อย่างแท้จริง

คณะศิษย์วัดไตรรงค์วิสุทธิธรรม

- * ถอดยศ ปลดแอก แหวกหญ้าคา เข้าหาธรรม
- * นิสัยบัณฑิต คิดแต่จะให้
- * ต้องมีสติตลอด ถ้าผลอเสรีจักษ์ ประมาทเสรีจพญา
มัจจุราช
- * ธรรมะที่แท้คือตัวเรา ธรรมะที่เป็นเงาอยู่ในตัวหนังสือ
- * อย่าขัดแย้ง อย่าแข่งดี โทษคนอื่นเห็นเท่าภูเขา โทษ
ของเราเห็นเท่าเส้นผม จงหยุดด้วยเมตตา
- * อย่าผลอไปคิด ถ้าคิดเมื่อไหร่ก็ยุ่งเมื่อนั้น การไม่คิด
(ไม่ปรุง) เป็นสุขในโลก ถ้าห้ามตัวเองให้คิดไม่ได้ไม่ได้
ก็ให้คิดดีซะ
- * แม้มีเงินฝากเก็บไว้ในธนาคารอย่างดี มึงก็ถอนไปให้
ยักษ์ได้แต่ถ้ามี “อริยะทรัพย์” ใครก็เอาของมึงไปไม่ได้
- * มีก็อยู่ได้ ไม่มีก็อยู่ได้

- * คนที่ยังไม่แต่งงานอย่าแต่ง คนที่แต่งแล้วอย่าหย่า
คนที่หย่าแล้วอย่าแต่งใหม่
- * ทำดีให้สุดชั่ว หนีชั่วให้สุดขีด
- * อาตมาตาย แต่ธรรมะไม่ตาย
- * เวลาเมื่อไรมา หยุดก่อน..ให้หยุด แล้วค่อยหยิบตาชั่ง
ขึ้นมา.. ชั่งมัน ช่างมันไปบ้าง ไม่ใช่เก็บทุกอย่าง
ทุกเม็ดอย่างนี้ ทำใจให้กว้าง พุดบ่อยๆ ช่างมันไม่
เป็นไร ให้อภัยมันถึงจะอยู่ร่วมกันได้
- * ยิงอ่อนยิงตึนยะ.. ตะ ตะ ตะ ไปเรื่อยละ ตะ ส่นามฝึก
ส่นามรบ ต้องอยู่ให้เป็นนะ ดูอย่างอาตมาสิ จริงไหม
- * ม้าถ้าอ้วนเกินไปไม่ดี วิ่งไม่ได้ ถ้าม้าผอมเกินไป
ไม่มีแรง ถ้าม้าตัวเปรี้ยวๆ มีแรง ใจก็เหมือนกัน
กายก็เหมือนกัน ถ้าเราควบคุมได้แล้ว จะเป็นม้า

ชนิดไหนก็ได้ ใ้ใจได้อย่างใจปรารถนา

- * ทำบ้านให้เป็นวัด พวงมาลัยจะได้หอม บูชาจะบูชาเนี่ยานั่งบูชาจากข้างใน ต้องควบคุมรักษาอยู่ตลอด มีอะไรมาก็หลุดหมด
- * เจออาตมาก็เจริญ พอหลุดจากอาตมาก็เสื่อม มันน่าจะตายอาตมานี้รักษาอยู่ตลอดเวลา มาลัยขาวไม่มีอะไรเจือเลยงาม.. ว่าง.. พร้อม บัณฑิตเขาจัดขึ้นมาง่าย ๆ อย่างนี้
- * อยู่ให้เป็น ทำบ้านให้เหมือนวัด ความเป็นปกติ รักษาใจให้เป็นปกติอย่างนี้ รักษาจนคุ้นเคย วิชชาความรู้มันจะเจริญ
- * ความเจริญไม่ใช่เจริญแค่โลกอย่างเดียว เราควรศึกษา เพื่อแสวงหาทางออก อย่างวิชา โลกุตตระ

ศึกษาเพื่อที่จะ “หยุด” มีอยู่ 2 ส่วน เลี้ยงตัวเอง 1 ส่วน เลี้ยงใจ 1 ส่วน อาตมานี้เลี้ยงใจเลย ไม่ใช่เลี้ยงโลกนะ เพราะความ ความรู้มันไม่ออกข้างนอก ความรู้มันหยุดนะ

- * รักษาความหยุดนิ่งอย่างนี้ “ใจในใจ” ทำใจ.. ฝึกทำใจบ่อย ๆ มันจะอยู่ในสภาพนี้ สัมควรแก่การงาน การงานพร้อม การเรียนพร้อม อาชีพพร้อม ศิลปะความเป็นอยู่ ต้องอยู่อย่างมีศิลปะนะ
- * มนุษย์..ใจสูง คน..ใจต่ำ เหมือนฟ้ากับแผ่นดิน ถ้าหยุดนิ่งเหนือฟ้าเหนือแผ่นดิน จริงไหม เหนือมนุษย์เหนือคน มันหยุดนิ่งอย่างนี้ ..สว่าง แต่รักษายาก !
- * ภาษาธรรม ภาษาคน มันคนละอย่างกัน ของของกุตว์ของกุตว์ นี้ภาษาคน วุ่นวายไหม ถ้าใช้อย่างอาตมา

ใช้ภาษาธรรม สังคมก็ไม่มีปัญหา

- * ลีขาว “กรรมดี” ให้ผลทางสูง ถ้าสีดำ “กรรมไม่ ดี” ให้ผลทางต่ำ ถ้า “มรรคกรรม” คือกรรมที่เหนือแล้ว เหนือขาวเหนือดำ เป็นปกติ ที่แรกให้สีขาวนำ ให้คิดดีให้ทำดีอยู่ตลอดมันจะเคย สีดำมันจะไม่ได้ช่อง (สีขาวมันจะรักษาความเจริญไว้) พอต่อไปก็ “เหนือขาว เหนือดำ” ไม่รู้หนาวหนาวจริงไหม
- * ยุคข้าวยากหามากแพง ภาวะผู้นำต้องให้พอดี ทุกภาคส่วนเหมือนจะพับผ้า หัวผ้าก็ตีเสมอ ตรงกลางก็ตีตรงปลายก็ตีนะ อย่าให้ตรงกลางมันหย่อน ต้องให้เสมอตรงกัน โรงสีก็ได้ ข้าวบ้านก็ได้ ข้าวนาที่ไม่เดือดร้อน
- * จิตมันต้องมีที่พึ่งนะ ถึงจะมันมีเป็นร้อยๆ ล้าน แต่ก็

หาความสุขไม่ได้ เพราะมันหวาดระแวง

- * ถ้าอาตมาเป็นผู้นำล่ะเสร็จ แก่ใจได้หมด เพราะยอมเงื่อนไขตัวเองเพื่อแก้ไขสังคม แต่คนปัจจุบันนี้มันไม่ได้ มันเห็นแก่ตัว มันนึกว่าจะอยู่เป็นพันปี มันหลงกันทั้งนั้น อวิชชานี่โอโห.. รู้มันยาก จับมันยาก
- * มะม่วงถ้ามันหลุดจากต้นแล้ว มันต่อติดใหม่ มะม่วงต่อติดใหม่ มันไม่ติดนะ
- * กาย 1 ส่วน จิต 1 ส่วน กายเป็นเรือ จิตสว่างเป็นดวงจันทร์ คนละอย่างใหม่ คนละอย่างนะ กายเป็นเรือใจใหม่จิตสว่างแล้วเป็นดวงจันทร์ใหม่ รูปและนามมันเป็นอย่างนี้ไม่มี “ชั้น 5” นะจริงไหม
- * รูปไม่ใช่ตัวตน เวทนาไม่ใช่ตัวตน สัญญาไม่ใช่ตัวตน สังขารไม่ใช่ตัวตน วิญญาณไม่ใช่ตัวตน มันมีแต่รูป

กับนามไม่มี ชั้นที่ 5 นะ

- * ส้มยี่มันอ่อน กำลังอ่อน ความเพียรอ่อน มันต้องทุกชั้นนะ ทุกข์มาก ๆ มันถึงจะภาวนา
- * ภาวนานี้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ยืน เดิน นั่ง นอน ขอให้ทำจริงแค่นั้น
- * เบญจชั้น...มันเป็นของมันอย่างนี้ มันชอบหาเรื่องตามันจะหาเรื่องของมัน ภัยภายนอก ภัยภายใน ถ้ามองเป็นก็ไม่มีปัญหาอะไร ถ้าฟังเป็นก็ไม่มีปัญหาอะไร แต่ต้องแตกฉานนะ
- * ใจมันงาม ธรรมะมันอยู่ที่ใจ มันไม่ได้อยู่ที่ชั้นที่ 5 นะ ชั้นที่ 5 มันได้อาศัย แต่เราทำความรู้จักกับเขา ชั้นที่ 5 เนี่ยทำอะไรไม่ได้ ถ้าเราทำความรู้สึกตัวอย่างนี้ ชั้นที่ 5 มันจะหมดปัญหาใหม่ ทมตรีเปล่า

หมดนะ

- * กินแล้วมันไม่พาไปนอน กินแล้วไม่่วงนอน กินแล้วไม่ซี้เกียจ
- * เพราะธรรมชาตินั้นปรุงแต่ง ธรรมชาตินั้นปรุงแต่งนะ จริงไหม ? เพราะเรามี “สติ” นิดเดียว “อวิชชา” ก็ไม่ใช่ ตัวตนนะ มันเป็นพฤติกรรมที่มันเกิดขยับขึ้นตามจังหวะของมัน
- * ไส้ชั้นที่ 5 มันก็เป็นระบบ เพียงแต่เราควบคุมให้มันได้ ตัดให้เป็น อยู่ให้เป็น พุดให้เป็น มันจะรู้เห็นหมด คือ รู้.. รู้ธรรมดา ปกตินี้รู้อย่างนี้ มันจะเกิดจากจิตขึ้นมา เกิดจากข้างนอกขึ้นมา เพียงแต่รู้...อ้อ มันไม่มีอะไร “รู้ให้ทัน” เท่านั้นเอง
- * ต้องฝึกให้ลุ่มำเล็มอ... และพัฒนาอย่างทหาร

- * เป็นนักเรียนนายสิบ เป็นจำขี้หมา เป็นนายร้อยให้เจริญ
ขี้หมาเจริญขี้หมาเรื่อย จนจบนักเรียนนายร้อย ถ้าจบ
นักเรียนนายร้อยแล้วต้องฝึกใหม่ ไม่ต้องฝึกแล้วนะ
แต่ยากใหม่ไม่ยากหรอก “ไม่ยากเห็นปลามันโผล่
ขึ้นกลางมหาสมุทรแล้วบินไปเลยหรือ..”
- * กินมาก นอนมาก พุดมาก จะเจอบอย่างนี้ใหม่วะ
กินมากนอนมาก คุยมาก มันจะมีอย่างนี้ใหม่ ก็ไม่มีสิ
- * ความวุ่นวายทำให้ความเจริญเสื่อม เป็นต้นเหตุแห่ง
ความประมาท แต่ถ้าบัณฑิตก็จะ “หยุด” อย่างนี้
เป็นเรื่องปกติ แต่มันรักษายาก.. ต้องเอาชีวิตเป็น
เดิมพันอย่างนี้ ให้ “มรณานุสติ” ระลึกถึงความ
ตายบ่อยๆ มันถึงจะรักษาไว้ได้
- * เราไปอยู่ในอุ้งตีนเขาณะ.. อุ้งตีนเหยี่ยว ไปอยู่ในกรงเล็บ

ของมัน มันก็คว่ำหมับ จิกกะโหลก กินกลางอากาศ
เลยโดนมันจิกกินหัวใจนะ.. นั่นนะ พญาเหยี่ยวนะ
รู้จักมันไหมมันไม่มีตัว มันมีแต่เท้า มันจิกบีบ ลอย
ขึ้นไปกลางอากาศบีบควักหัวใจแล้วโยนทิ้งเลย ควัก
หัวใจกินกลางอากาศเลย

- * ขี้นชื่อ่ว่า “นก” นี้ ที่มันจะบินลอดตาข่ายไปได้มัน
น้อยมากจริงไหมนอกนั้นมันก็เป็นเหยื่อของมันหมดนะ
ตามไม่ทันนะเวลาสูงมันหลงเล่นไปแล้ว ไปตามสภาพ
มัน...แต่บัณฑิตเขาต้องยังไว้.. เฮ้ย ! เตี่ยวไฟไหม้..
เตี่ยวโจรปล้นนะ คือให้มันสติอยู่..
- * ต้องทำตัวให้เล็กที่สุดเท่าที่จะเล็กได้.. เก็บหัว เก็บแขน
เก็บขา ให้ตี ไม่งั้นไม่รอดบ่วงของนายพรานนะ
- * การปฏิบัติมันค่อนข้างจะฝืน ต้องฝืนนะ ยิ่งทุกข์ ยิ่ง

เมื่อ ยิงป่วย.. มันยิ่งตี มันตรงข้ามกัน มันต้องฝัน
ฝันถึงรู้เน่รู้เพราะฝัน ที่มันทำได้ยากก็เพราะมันทุกข้นะ

* หลังกา ถ้ามุ่งให้ตีเน่ ฝนก็ไม่เข้า แดดก็ไม่ส่องเนะ
จริงไหมไ้ความร้อนความเย็นมันมาจากข้างนอกนะ
ถ้ามีมุงต่างๆ แสงแดดมันส่องลงพื้นได้ไหม.. โมหะ
มันเข้าได้ไหม เข้าได้เน่เราต้องรักษาของเราเองนะ
จริงไหม

* ทุกขเวทนานี้เป็นครูเลย เออนี้แหละยิงทุกขยิงตีเน่..
จริงไหมทุกขี่ละ สอนเลย ตัวเองมันจะสอนตัวเองถึง
ไม่ต้องออกไปเลย อยู่ในเรือนอยู่ตลอดเวลาคอยปิด
ดูหน้าต่างดูประตู ดูหลังคาให้ตีเน่ มันไม่เอาทุกข
อื่นเข้ามาเพราะเบญจจันต์มันทุกขี่อยู่แล้วเน่ไม่เอา
เรื่องของคนอื่นนะ จริงไหม

* ยิงทุกขี่ยิงตีเน่ เขาต้องการ“เห็นทุกขี่” นะ ไม่ใช่
เห็นสุขใจใหม่ยิงทน.. ยิงภาวนา เอ้า..ทุกขี่มา สู้เลย..
อาตมา ไอ้โห มันบีบหมตนะแต่อาตมาก็เอาผ่านนะ
มันที่ลุดของชีวิตเนะ ทุกขี่เนะ ยี้มให้มันรำเริง เอา
ดวงจันทร์ไว้ในโหลปิดฝาโหลซะ อย่าเอาดวงจันทร์
ออกนอกโหลนะ มีเรื่องใหม่วะ จริงไหม

* ให้มันเป็นปกติอยู่อย่างนี้แหละ.. อยู่ที่ไหนอาตมาก็อยู่
ตรงนั้นต้องให้น้ำมันนิ่งอย่างนี้นะ นิ่ง..ใส.. เห็นตัวน้ำ
เลยไม่มีตะกอน แต่รักษายาก รุ่ง่าย.. รักษายาก

* เราต้องมารู้...นะ ทำความรู้อีกตัว ช่างในก็สามารถ
ควบคุมได้ง่ายและบริหารจัดการได้ง่าย อาศัยระลึก
ถึงความรู้สึกตัวเองอย่างนี้หนึ่งไหม รู้... เดินไปโน่น..
รู้เดินไหม..รู้ ทำบ่อยๆ

- * ให้จัด.. จัดให้มันถูก จัดใจนะ ให้จัดใจ.. วจีถูก..
กายถูกงามพร้อม มันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับโลกนะ
- * ใจมันเกิดอารมณ์ขึ้นมาขณะไหนก็ต้อง “ละ” ละมัน
ให้ได้ถ้าไม่ละ มันจะเป็นทุกข์อยู่รำไป จริรีเปล่า
- * เพราะว่าจิตมันจะนำพาไปเกิดนะ ถ้าหมดการเกิด
จตุติในจิตก็เท่ากับหมดการเกิด.. หมดเชื้อ ไม่มีการ
เกิดอีกแล้ว ขณะแล้วจิตนี้ควบคุมได้ จิตยอมหมด
แล้วนะ มันก็วิ่งอยู่ในกายมันไม่ไปไหน จะให้เป็นยัง
ไงก็ได้จะให้แก่งังไงก็ได้โลกนี้ จะทำให้เจริญยังง
ก็ได้.. ใจรีเปล่า
- * ฝึกไว้มากๆ ญาณสังวรณ.. สำรวม ระวัง รักษา
รักษาพระจันทร์ให้ใจมันสว่าง เปลวเทียนสว่างกลาง
จันทร์มีพัดลมโกรก เอาให้พอดี แต่จับให้มันหยุด

- จับใจนะ จับใจให้มันหยุดมันจะมีการพัฒนาอยู่ตลอด
มันจะไวให้เราทำบ่อยๆ มันไวและจะได้อารมณ์อยู่
อย่างนี้รู้ได้หมดทั้งแผ่นดิน
- * ชอบแนวนี่กันหรือ.. แนวโลกียะยึดวัตถุก็ตามก็อย่างนี้
ทุกข์เพราะวัตถุยึดอะไรก็ทุกข์เพราะสิ่งนั้น ยึด
บ้านทุกข์เพราะบ้านห่วงทรัพย์สินก็ทุกข์เพราะทรัพย์สิน
ไม่ยึดอะไรก็ไม่ทุกข์อะไร
- * จรกาหน้าดำไม่เอา เปลี่ยนเป็นอามัศจรรย์.. เปลี่ยน
หน้าได้ปากที่ไม่ดี เปลี่ยนพัฒนา ให้หัวจิตหอมหวานขึ้น
มาใช้เรื่องเหลือวิสัย แล่จากของที่ไม่ดี ของดำ
ให้เป็นของมีค่าได้เราสามารถพัฒนาจากจิตตัวเอง
แก่นแท้คือจิตนี้
- * ความประพฤตินั้นไม่ได้ มันทำผิดศีล ไม่เอาศีลเอา

ธรรมแล้วจะหายได้ยังไงจะช่วยรักษามันยังไง.. ถ้า
มันปฏิบัติตามมันหายหมดไม่ว่าอะไรข้าวหลามทั้ง
กระบอก ปลูกเปลือกให้แล้ว เห็นเนื้อข้าวหลามทั้ง
ท่อนปลูกเปลือกให้เสร็จเหลือแค่กินแค่นั้นเอง.. ยัง
ไม่เอากันเลยทั้งๆ ที่ยังมีผู้รู้อยู่แต่ก็ไม่สามารถจะ
บรรเทาได้ นี่แหละโลกของหมู่สัตว์

- * เห็นนิมิตอะไรขึ้นมา รู้แล้วละเสีย จะไขก็ละ ไม่ไขก็
ละรู้แล้วก็ละหมด ไม่ยึดอะไรไว้เลย
- * ที่สุดก็ต้องตายทุกคน ไม่ว่าจะ เป็น พระราชา ยาจก
คนดีคนชั่ว หรือแม้แต่ “พระอรหันต์”

